

PROGRAMUL

PARTIDUL POPULAR SOCIALIST DIN MOLDOVA

Partidul Popular Socialist din Moldova este o formațiune de stînga, avînd o doctrină bazată pe teoria și practica umanistă ale socialismului modern. Partidul își propune drept scop să edifice în Moldova socialismul democratic – o societate bazată pe echitate socială, egalitate, solidaritate și libertate, în care puterea să aparțină poporului.

Partidul Popular Socialist din Moldova apără interesele oamenilor muncii, păturilor sociale cu venituri modeste și pe cele ale clasei mijlocii ale societății. Partidul va pleda pentru repartiția mai echitabilă de către stat a bogăției naționale și a investițiilor, în interesele majorității populației țării.

Partidul Popular Socialist din Moldova pledează pentru modernizarea cît mai rapidă și durabilă a vieții social-economice a țării noastre, pentru reducerea șomajului și eradicarea sărăciei din societatea moldovenească. Pentru realizarea acestor sarcini primordiale, PPSM va colabora activ cu alte formațiuni politice de stînga și de centru-stînga, cu alte structuri politice și cu societatea civilă.

Partidul Popular Socialist din Moldova va depune toate eforturile pentru consolidarea statalității Moldovei, apărarea identității naționale moldovenești, educarea tinerei generații în spiritul patriotismului și coeziunii interetnice, respectului pentru istoria, cultura, valorile familiale și religioase ale poporului moldovenesc multietnic.

Partidul Popular Socialist din Moldova va promova neutralitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, o politică externă activă bazată pe interesele naționale ale țării – strategia păcii și buneii vecinătăți, colaborarea reciproc avantajoasă pe continentul european.

Examinînd istoria din prisma teoriei marxiste, adică de pe pozițiile luptei poporului pentru putere asupra mijloacelor de producere și pentru repartiția echitabilă a rezultatelor muncii, PPSM este convins că mișcarea spre socialism reprezintă o necesitate obiectivă și condiția de bază pentru dezvoltarea durabilă a omenirii, inclusiv a Republicii Moldova.

Partidul Popular Socialist din Moldova pledează pentru edificarea unui stat de drept, respectarea strictă a drepturilor legitime ale fiecărui cetățean.

I. VALORILE NOASTRE FUNDAMENTALE

Libertate. PPSM pledează pentru eliberarea tuturor oamenilor de exploatare și asuprire, de sărăcie și ignoranță, pentru libera dezvoltare a fiecărui cetățean și participarea activă a acestuia în viața publică.

Libertatea individului poate fi realizată doar cu condiția respectării drepturilor și libertății altor membri ai societății.

Egalitate. PPSM pledează pentru asigurarea posibilităților egale de dezvoltare și realizare ale capacităților tuturor cetățenilor, pentru participarea fiecărui membru al societății în administrarea problemelor sociale.

Elementele fundamentale pentru asigurarea egalității sînt: dreptul de vot universal și egal, învățămîntul de calitate accesibil pentru toți, asigurarea medicală calitativă și traiul decent, indiferent de statutul material al omului, dreptul la muncă și la remunerare echitabilă, dreptul la odihnă, garanții de viață demnă pentru fiecare familie, copil, pensionar, invalid și pentru alte grupuri ale populației, care necesită protecție socială adecvată.

Solidaritate. PPSM consideră solidaritatea nu numai o coeziune în lupta pentru propriile drepturi, dar și o interdependență necesară a membrilor unei societăți libere și echitabile - o responsabilitate pentru toți, în general, și pentru fiecare în parte.

Solidaritate este și participarea comună a statului și societății în finanțarea programelor sociale; ajutorarea bolnavilor, invalizilor și persoanelor neputincioase; grija maturilor pentru copii și persoanele în etate; respectul reciproc și ajutorarea reciprocă.

Echitate socială, în concepția PPSM, este egalitatea tuturor oamenilor în raportul lor cu mijloacelor de producere, precum și egalitatea drepturilor lor economice, politice, sociale și juridice. Societatea a cărei valori fundamentale sînt libertatea, egalitatea, solidaritatea, echitatea socială nu poate exista fără puterea poporului – democrația.

Democrația. PPSM definește democrația ca pe o formă fundamentală, principială de adoptare a unor hotărîri comune importante pentru societate. Scopul deciziilor democratice rezidă în crearea relațiilor sociale favorabile pentru dezvoltarea fiecărui membru al societății și pentru creșterea bunăstării sale.

Condiția primordială a democrației este respectarea și garantarea drepturilor și libertăților cetățenești. Statul are menirea de a asigura drepturile și libertățile politice, economice și sociale, inclusiv: proprietatea comună a oamenilor muncii asupra mijloacelor de producere; participarea lor în administrarea producerii și repartiția rezultatelor muncii lor.

Libertatea, egalitatea, solidaritatea, echitatea socială și democrația sînt componentele fundamentale ale societății socialiste.

II. LECȚIILE ISTORIEI

1. Calea spre socialism.

Ideile libertății și echității sociale apar în cugetările oamenilor încă de pe timpurile antice. Omenirea, împărțită conform criteriului de avuție și celui de clasă, deja de cîteva mii de ani caută soluții pentru a edificarea unei societăți raționale, libere și echitabile – socialismul.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie din 1917, care a avut loc în Rusia și formarea primului stat socialist din lume a determinat trecerea omenirii de la epoca capitalismului la cea a socialismului. Pentru prima dată în istorie, au fost parțial suprimate condițiile care generau exploatarea omului de către om, au fost implementate posibilități noi pentru dezvoltarea multilaterală a individului, asigurarea egalității tuturor cetățenilor, realizarea drepturilor fundamentale ale omului la muncă, odihnă, studii, învățămînt, tratament și locuințe gratuite, bătrînețe asigurată.

Ideologia socialismului, principiile și realizările sale umaniste progresive, două modelele de bază ale socialismului – revoluționar și reformator, au exercitat o influență enormă asupra temeliilor contemporane ale concepției despre lume, asupra principiilor social-politice și economice ale contemporanietății. Realizările și succesele socialismului în toate domeniile vieții, precum și contribuția adusă de acesta cauzei progresului și păcii, au devenit evidente pentru întreaga comunitate mondială.

Republica Moldova în componența URSS, în anii de construcție a socialismului, a depășit înapoierea economică și socială, sărăcia și analfabetismul populației. În timp scurt a fost creată economia națională, potențialul agro-industrial și științifico-tehnic înalt dezvoltat al Republicii Moldova.

Totodată viața social-economică și politică din republică a fost marcată de_ lacunele modelului sovietic al socialismului.

Fără să-și atingă scopul de creare a unui tip mai eficient al relațiilor de producere, precum și în urma concentrării nejustificate a puterii în mîinile aparatului birocratic de partid bazat pe dogmatism, modelul sovietic al socialismului s-a transformat într-un sistem autoritar-birocratic, departe de idealul socialist. Un asemenea socialism, care ignora concurența existentă pe piața mondială, necesitatea autoadministrării politice, sociale și economice a salariaților, nu a transformat omul muncii în subiectul schimbărilor istorice și a încetat să fie creația conștientă a maselor.

În anii 70-90 ai secolului XX, sub presiunea forțelor anticomuniste sistemul autoritar-birocratic al socialismului, lipsit de susținerea maselor largi ale societății, inevitabil s-a destrămat.

Însă numărul adeptilor ideilor socialiste în lume este în creștere, deoarece capitalismul și-a demonstrat incapacitatea de soluționare a problemelor de bază ale lumii contemporane.

Astăzi, cînd omenirea se confruntă cu stringente probleme globale, cum ar fi criza economică, penuria energetică, cataclismele ecologice, foamea și exploatarea imperialistă, numai socialismul - umanizarea relațiilor sociale, economia cu orientare socială, dezvoltarea durabilă a fiecărei țări pot asigura pacea și progresul social pe planetă.

Partidele de stînga, care se află la putere în multe state implementează consecvent programe socialiste de reformare și modernizare a țărilor respective Astfel, China, care se conduce de valorile și doctrinele socialiste, astăzi concurează cu succes cu statele cele mai dezvoltate ale lumii, a devenit o supraputere atît în plan economic cît și politic. Realizările social-economice ale Suediei, Norvegiei, Franței, etc. demonstrează că, în rezultatul aflării îndelungate la putere a partidelor socialiste, în economia țărilor capitaliste la fel are loc procesul de socializare a capitalului. În sistemul capitalist contemporan mondial, sub influența partidelor de stînga este în desfășurare procesul de negare a capitalismului, apar elementele unei societăți calitativ noi, bazate pe valorile socialiste. Un asemenea socialism presupune administrarea democratică a societății, planificarea dezvoltării acesteia, relații noi de proprietare, redistribuirea veniturilor naționale, ținîndu-se cont de interesele claselor muncitoare.

2. Republica Moldova la etapa contemporană

În 1991 Republica Moldova a devenit stat independent. Însă obținerea independenței pentru Moldova și cetățenii săi nu a fost o mișcare înainte pe calea progresului social. În rezultatul reformelor antipopulare, potențialul social-economic al Moldovei Socialiste a fost prădat, a avut loc sărăcirea în masă a poporului, mai mult de o pătrime din populație a emigrat în căutarea surselor de existență. Moldova a rămas fără industrie, fără agricultura sa de înaltă productivitate, țara a pierdut peste 40% din avuția națională. Pseudodemocrații, liberalii și pseudo-comuniștii în anii de independență nu au fost în stare să propună societății un program de modernizare a Moldovei, de renaștere a ramurilor de bază ale economiei, de creare a locurilor de muncă, de refacere a sferei sociale și de consolidare a statalității.

În pofida unei anumite stabilizări a situației social-economice din țară, după venirea PCRM la putere în 2001, Moldova a ratat calea modernizării și înfloririi.

Frazeologia comunistă nu a împiedicat acest partid să se conducă de principiile liberalismului și capitalismului sălbatic, **în rezultatul cărora cei săraci au devenit și mai săraci, iar bogații – și mai bogați.** PCRM nu a reușit să stopeze creșterea șomajului, sărăcirea populației și degradarea social-economică a ramurilor de bază ale economiei naționale.

Pe fundalul acestei crize economice, forțele politice de dreapta, care au venit la putere în 2009, au complicat și mai mult situația în țară. Apărînd cu insistență interesele grupurilor oligarhice, aceste forțe au demonstrat că nu sînt apte, să guverneze țara și să asigure stabilitatea politică în țară și funcționarea organelor de stat în baza Constituției.

Aceasta a dus la o acutizare extremă a crizei social-economice din țară: continuă căderea economiei, se reduc locurile de muncă, crește datoria externă a Moldovei, cresc prețurile și tarifele, se închid școlile, grădinițele de copii și instituțiile medicale. Țara este în pragul unei catastrofe social-economice. Poporul moldovenesc a devenit ostac al unei guvernări incompetente, a unor grupări politico-oligarhice, care ruinează Statul Moldovenesc.

În aceste condiții când unele partide de stînga apără doar interesele oligarhice ale liderilor săi, devine imperios necesar crearea Partidului Popular Socialist, capabil să apere interesele celor ce muncesc – ale majorității populației țării, capabil să apere statalitatea moldovenească și să propună un program de renaștere social-economică și de modernizare a Moldovei.

III. SCOPUL NOSTRU – SOCIALISMUL DEMOCRATIC

Democrație, Putere și Proprietate. În sec. XX datorită creșterii influenței ideilor socialiste, problemele cele mai acute apărute în rezultatul globalizării capitaliste sînt soluționate prin aplicarea mecanismelor de reglementare conștientă a proceselor din viața social-economică.

În sferele economiei și relațiilor sociale ale multor țări apare un sistem unitar de împotrivire capitalismului, o infrastructură de reglementare socială a economiei, mecanisme de redistribuire a venitului național în folosul celor nevoiași, un sistem eficient de asigurare socială, fonduri sociale, participarea lucrătorilor din producere la procesele de decizionale.

Această mișcare spre socialism dovedește în mod practic că, capitalismul de acum nu este sfîrșitul istoriei, nu este ultima formațiune social-economică în dezvoltarea omenirii. Marxiștii și alți filosofi, economiști și politicieni contemporani au demonstrat demult pericolul la care este supusă civilizația umană dacă vor fi menținute actualele principii capitaliste. Savanții clubului de la Roma, care în ultimele decenii au efectuat cercetări ce vizează cinci parametri: industrializarea accelerată, creșterea numărului populației, insuficiența produselor alimentare, epuizarea resurselor naturale și degradarea mediului ambiant, au demonstrat că singura stare firească a echilibrului global **nu este creșterea capitalului, ci satisfacerea necesităților materiale de bază ale fiecărui om și realizarea potențialului personal al acestuia.**

Concluziile savanților coincid cu concepțiile politice ale stîngiștilor, socialiștilor, ecologilor: **omenirea are nevoie de concepția dezvoltării durabile a lumii contemporane.** Contrar propagandei mincinoase a oligarhilor anticomuniști și politiciii liberalismului este evident că doar socialismul poate asigura dezvoltarea durabilă a lumii contemporane și satisfacerea necesităților fundamentale ale omului, dezvoltarea democrației, munca liberă, lichidarea șomajului, exploatării și asupririi capitaliste, lupta pentru pace, progresul social și economic.

Teoria și practica socialismului democratic au drept condiție prioritară fortificarea democrației, a muncii libere creative, depășirea exploatării și violenței capitalismului, lupta pentru pace și progresul social, tehnico-științific și economic.

Socialismul este autoadministrare. Socialismul presupune transformarea oamenilor muncii din obiect în subiect al proceselor social-istorice. Socialismul este puterea claselor muncitoare, limitarea birocrăției și implementarea la scară largă a democrației plebiscitare.

Mișcarea spre socialism este imposibilă fără transmiterea proprietății și bogățiilor societății în mîinile majorității. Edificarea socialismului este imposibilă fără implementarea valorilor democrației, umanismului, protejarea mediului ambiant, fără limitarea egoismului, oligarhiei, capitalismului în numele solidarității planetare a omenirii.

Un asemenea socialism bazat pe realizările umanismului apărător al intereselor majorității societății – **socialismul democratic** va deveni o putere dominantă a progresului în lume.

IV. SARCINILE PARTIDULUI POPULAR SOCIALIST DIN MOLDOVA

În scopul construirii statului cu socialism democratic, PPSM pledează ferm și hotărât pentru modernizarea social-economică accelerată a Moldovei. Scopurile principale ale modernizării țării sînt:

- Creșterea bunăstării cetățenilor, progresul societății moldovenești.
- Asigurarea dezvoltării economice a Moldovei la nivelul țărilor europene avansate.
- Crearea condițiilor pentru participarea oamenilor muncii în activitatea organelor puterii de toate nivelele, ținîndu-se cont de experiența și realizările democrației atît la noi, cît și peste hotare.
- Participarea tuturor cetățenilor la producerea bunurilor sociale și materiale și la distribuirea socială echitabilă a acestora.
- Armonizarea intereselor societății și individului, prevenirea divizării societății în păturile sociale ale celor bogați și săraci, prin intermediul reglementării proceselor de producere și repartiție.

Concepția modernizării Moldovei prevede efectuarea

schimbărilor calitative în 8 direcții strategice:

1. **Modernizarea sistemului economic al țării.**

Economia de piață de orientare socială, care funcționează după principiul „**conomie pentru toți**”, este elementul fundamental al tranziției la modelul socialist de dezvoltare.

Realizînd modelul economiei de piață de orientare socială, Partidul garantează supremația proprietății publice în domeniile strategice - economic și social, de importanță națională, statului îi revin funcțiile de conducere prin intermediul prognozei, planificării și programării.

PPSM consideră, că echilibrul între creșterea economică și realizarea echității sociale poate fi obținut numai în societatea ce asigură și dezvoltă democrația social-economică pe calea participării proprietarilor, coproprietarilor și angajaților la adoptarea deciziilor care vizează problemele economice.

În scopul sporirii eficienței creșterii economice a țării, PPSM propune realizarea următoarelor **măsuri primordiale:**

1. Identificarea intereselor economice naționale și implementarea unei strategii ce are ca sarcină principală crearea unei economii moderne și competitive.
2. Renașterea și dezvoltarea industriei.
3. Renașterea agriculturii în baza tehnologiei moderne și științei.
4. Susținerea business-ului mic și mijlociu.
5. Crearea monopolurilor de stat în domeniile strategice ale economiei naționale.
6. Crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea întreprinderilor cooperative, populare, mixte și contribuirea la transformarea oamenilor muncii în coproprietari ai întreprinderilor și capitalurilor.
7. Subvenționarea activă a ramurilor de importanță socială ce contribuie la modernizarea social-economică a țării.
8. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea egală a tuturor regiunilor Republicii Moldova.
9. Implementarea proiectelor de business pentru gasterbaiteri.
10. Mărirea impozitelor pentru proprietarii mari și pentru business-ul mare.

11. Promovarea pe toate căile a mărfurilor autohtone pe piața internațională, precum și atragerea investițiilor în economia țării.
12. Lupta activă cu monopoliurile oligarhice și cu concurența neloială.
13. Reducerea nivelului de șomaj.
14. Garantarea salariilor care să corespundă coșului de consum.
15. Colaborarea activă cu sindicatele în domeniul protecției drepturilor oamenilor muncii.

Astfel, în cadrul economiei de piață de orientare socială, socialiștii, prin folosirea activă a mecanismele reglementării de stat a economiei de piață, vor depăși înapoierea social-economică și tehnologică a țării noastre, vor realiza modernizarea potențialului economic al acesteia.

2. **Modernizarea învățământului și științei**

Domaniul învățământului este veriga cea mai importantă în procesul de modernizare a statului. PPSM este convins că, în baza educației și studiilor înalt calitative, realizărilor științei și organizării moderne a muncii, este posibilă modernizarea social-economică de succes a Moldovei.

Sarcinile primordiale în domeniul învățământului sînt:

- Asigurarea capacității competitive a sistemului de învățământ din țară.
- Programul național de pregătire și de reeducare profesională a cadrelor pentru economia națională la cele mai înalte standarde mondiale.
- Sporirea rolului științei în dezvoltarea domeniilor de bază ale economiei.
- Finanțarea învățământului la nivelul de 10% din PIB.
- Finanțarea prioritară a științei aplicate.
- Implementarea programului de educație economică pentru elevii din clasele gimnaziale și liceale.
- Implementarea sistemului contemporan de pregătire politehnologică a specialiștilor din industrie și agricultură.

3. **Modernizarea sistemului protecției sociale și a sănătății**

În viziunea PPSM, o sarcină extrem de importantă a statului este crearea în țară a unui sistem eficient de protecție socială și ocrotire a sănătății.

Prioritățile de bază în aceste domenii vor fi:

- Realizarea unor programe eficiente de eradicare a sărăciei.
- Construcția unei rețele sociale moderne cu infrastructură socială, care să includă instituțiile medicale și sociale, grădinițele de copii.
- Asigurarea protecției sociale a păturilor social-vulnerabile ale populației, crearea condițiilor pentru reabilitarea lor și adaptarea în societate.
- Garantarea minimului de existență pentru toate categoriile sociale ale populației, indexarea permanentă a veniturilor în dependență de nivelul de trai.
- Protecția socială a cetățenilor republicii prin asigurarea calității înalte a vieții, a posibilităților egale în educație, învățământ, în obținerea serviciilor medicale.
- Majorarea și indexarea anuală a pensiilor și indemnizațiilor.
- Perfecționarea sistemului de asistență medicală.
- Susținerea asociațiilor obștești care contribuie la soluționarea problemelor sociale, economice și ecologice ale Moldovei.

4. **Protecția familiei și copilului**

PPSM va opta pentru adoptarea unor măsuri extraordinare de protecție a familiei, supusă degradării și destrămării în condițiile crizei social-economice. Partidul își exprimă îngrijorarea pentru criza demografică din țară și consideră că întărirea familiei este o condiție impotantă pentru consolidarea societății și țării.

Prioritățile de bază:

- Protecția socială activă de către stat a familiei și copilăriei.
- Realizarea măsurilor eficiente pentru soluționarea problemelor demografice
- Mărirea indemnizațiilor la naștere și educație a copiilor în familie.
- Acordarea creditelor preferențiale și asigurarea susținerii statului în soluționarea problemelor locative ale familiilor tinere și familiilor cu mulți copii.
- Susținerea de către stat a copiilor talentați.

5. Modernizarea politicii pentru tineret

Tineretul este viitorul țării noastre. PPSM va opta pentru ca în familie, în școală și în societate să fie create condiții pentru dezvoltarea socială și educația civică a tineretului.

Prioritățile de bază:

- Programe de susținere a tineretului: învățământ, locuri de muncă.
- Realizarea programului de susținere a tinerilor antreprenori.
- Acțiuni concrete pentru soluționarea problemei locative pentru tinerii specialiști, pentru familiile tinere: 30% subvenții de stat pentru procurarea primei locuințe de către familiile tinere.
- Programul național pentru susținerea tinerelor talente.

6. Politică activă în domeniul culturii, sportului și turismului

PPSM va pleda pentru creșterea rolului culturii, sportului, turismului în societatea moldovenească, educarea la tînăra generație a respectului pentru valorile culturale ale poporului moldovenesc.

Prioritățile de bază:

- Ocrotirea și restaurarea monumentelor de istorie, cultură și arhitectură
- Susținerea creației artistice și patrimoniului cultural al țării.
- Asigurarea refacerii rețelei de teatre și case de cultură din republică.
- Finanțarea stabilă a domeniului culturii, sportului, turismului.
- Realizarea programului național de educație fizică a tineretului, de dezvoltare a sportului și propagare a modului sănătos de viață.
- Implementarea programului național de dezvoltare a turismului.

7. Politică externă de colaborare

PPSM optează pentru promovarea unei politici externe eficiente, urmînd interesele naționale ale Republicii Moldova.

În condițiile cînd Republica Moldova s-a pomenit în zona intereselor geopolitice ale Rusiei, SUA, Uniunii Europene, republica trebuie să-și mențină statutul neutru și să nu adere la blocurile militar-politice. PPSM va promova activ politica dezarmării și lichidării blocurilor militare și va depune eforturi pentru ca Spațiul European să devină teritoriul păcii, al libertății și colaborării între țări și popoare.

Prioritățile de bază:

- Adoptarea unei strategii noi în politica externă în conformitate cu interesele economice și social-politice ale Moldovei.
- Restabilirea și consolidarea colaborării social-economice a Moldovei cu partenerii săi tradiționali: Rusia, Ucraina, Belarus și alte țări din CSI.
- Activizarea colaborării economico-comerciale cu țările Uniunii Europene, România, Polonia, Turcia, Bulgaria, Ungaria etc.
- Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Euro-Asiatică în calitate de stat suveran și independent.

8. **Modernizarea și consolidarea statalității moldovenești**

Partidul Popular Socialist din Moldova conștientizează că criza social-economică și politică din ultimele decenii a subminat credibilitatea populației față de instituțiile statale. O primejdie mare pentru Republica Moldova au devenit forțele unioniste, care direct sau indirect urmăresc scopul lichidării statale moldovenești. Pentru contracararea acestor fenomene destructive, partidul va acționa în scopul consolidării politice și social-economice a Patriei noastre – Republica Moldova.

Prioritățile de bază:

- Înființarea statului social (pentru cetățeni).
- Apărarea identității național-statale moldovenești.
- Restabilirea integrității teritoriale a Republicii Moldova în baza organizării federale a țării și ținându-se cont de exprimarea voinței cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului.
- Soluționarea celor mai importante probleme ale republicii – denumirea limbii de stat, identitatea moldovenească, istoria Moldovei – la referendum republican.
- Contracararea ideologiei antistatale a unionismului și separatismului.
- Crearea condițiilor din partea statului pentru studierea limbii de stat și dezvoltarea bilingvismului real moldo-rus.
- Crearea condițiilor favorabile reprezentanților minorităților naționale pentru studierea limbii, istoriei și culturii patriei lor istorice.
- Schimbarea sistemului electoral: 50 % din deputați să fie aleși în baza sistemului uninominal.
- Alegerea Președintelui țării prin votul direct al populației.

Partidul Popular Socialist din Moldova face apel către clasele muncitoare, intelectuali, tineret să respingă politica oligarhiei capitaliste și a liberalismului, care a adus poporului nostru dezastru economic, sărăcie și exploatare.

Noi, popular-socialiștii sîntem convinși că Moldova trebuie să meargă pe calea modernizării socialiste a vieții social-economice din țară.

Urmînd exemplul forțelor de stînga din alte țări, noi, majoritatea muncitoare, prin activitatea, talentul și cunoștințele noastre, putem edifica o țară înfloritoare, putem împreună aduce bunăstarea în fiecare familie.